

ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ประเทศไทยขึ้นเป็นผู้นำนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า* FACTORS THAT PLACE THAILAND AT THE FOREFRONT OF MODERN INNOVATION

¹ประพัฒน์ บรรจงศิริเจริญ Prapat Banchongsiricharoen

²รุ่งรติศ คงยังยืน Rungradit Kongyoungyune

^{1,2}คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก Faculty of Liberal Arts, Krirk University, Thailand

Corresponding Author E-mail: prapat4003@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาหาปัจจัยต่างๆ ที่จุดประกายให้เริ่มต้นคิดและสร้างนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า 2) เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่สร้างนวัตกรรมและวิธีการเอาชนะมัน และ 3) เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับในนวัตกรรมของตนเอง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรที่อยู่ในระบบนิเวศของการพัฒนานวัตกรรมของประเทศ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนานวัตกรรม พบว่า เริ่มต้นจากความคิดสร้างสรรค์และการตระหนักถึงปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินชีวิต การสร้างนวัตกรรมจึงเป็นการแก้ปัญหา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงนำมาสู่การพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศได้มีส่วนร่วมต่อการแสดงออกทางความคิดถึงการพัฒนานวัตกรรมยุคใหม่และภาครัฐมีแนวนโยบายสนับสนุน ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนานวัตกรรมให้รวดเร็วยิ่งขึ้น 2) อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่สร้างนวัตกรรม พบว่า อุปสรรคที่ส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมคือ การสร้างวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การขาดความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหาร ทักษะ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเชิงนวัตกรรม การขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากร และบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม ด้านนวัตกรรมควรคำนึงถึงกฎระเบียบข้อกฎหมาย ที่ขัดขวางการพัฒนาเนื่องจากนวัตกรรมนั้นเป็นเรื่องของสิ่งใหม่ๆ ทั้งระดับประเทศหรือระดับโลก ควรกำหนดบทบาททางกฎหมายให้สอดคล้องเหมาะสม และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับในนวัตกรรม พบว่า การสร้างการยอมรับในนวัตกรรมจำเป็นต้องสร้างทัศนคติ ค่านิยมเพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม ที่นำมาสู่การสร้างการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมในระดับแนวหน้า ภาครัฐควรมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรทางการเรียนการสอนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางความคิดให้ชื่นชมยอมรับและส่งเสริมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรมของคนไทย

คำสำคัญ: นวัตกรรมยุคใหม่, การสร้างวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม, เศรษฐกิจและสังคม

Abstract

This research aims to 1) study the factors that spark the start of thinking and creating new innovations at the forefront; 2) study the obstacles that may occur while creating innovations and how to overcome them; and 3) study the factors that affect the acceptance of one's own innovations. This is a qualitative research by interviewing key informants, namely, senior executives of organizations in the country's innovation development ecosystem. The research instrument used is an in-depth interview form created by studying documents, theories, and related research as a tool for collecting data, which covers the content and objectives of the study to analyze and synthesize the data obtained from the interviews. The research results 1) The basic factors of innovation development found that it starts with creativity and awareness of problems and obstacles that arise from life. Therefore, innovation creation is a problem-solving method to support changes leading to innovation development to promote and support it in line with the economy and society. Therefore, encouraging people in the country to participate in expressing their thoughts on the development of new innovations and having the government support policies are fundamental factors for faster innovation development. 2) The obstacles that may occur while creating innovations found that the obstacles affecting innovation creation are creating an innovative vision, lack of knowledge and understanding of executives, skills, abilities, and expertise in innovation, lack of personnel participation, and innovative roles and responsibilities. In terms of innovation, rules and regulations that hinder development should be considered because innovation is something new, both at the national or global level. Legal roles should be defined appropriately. 3) Factors that affect acceptance of innovation found that creating acceptance of innovation requires creating attitudes and values to realize the value and importance of innovation development, which leads to the creation of innovative changes at the forefront. The government should adjust the curriculum and teaching to create a change in thinking to appreciate, accept, and promote and support innovative products of Thai people.

Keywords: Modern Innovation, Creating an Innovative Vision, Economy and Society

บทนำ

ประเทศไทยถือว่ามีโชคดีที่ได้ทำเลที่ตั้งที่ดี มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งบนบกและในน้ำ ดังคำที่โบราณได้กล่าวเอาไว้ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” นับตั้งแต่อดีตกาลมา เรามีผืนดินที่มีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์มาก มีความชุ่มชื้น สามารถเพาะปลูกข้าวและพืชผักผลไม้ได้มากมายหลายชนิด ออกดอกออกผลเป็นทิ้งดงามมาก อีกทั้งในน้ำเราก็มีแหล่งน้ำจืดที่สะอาดพอเพียงต่อการบริโภคและเพาะปลูก มีสัตว์น้ำ กุ้ง หอย ปู ปลา ที่อุดมสมบูรณ์และเราก็มีพื้นที่ชายทะเลที่สะอาด สวยงาม อุดมไปด้วยสัตว์ทะเลที่เป็นอาหาร เราเป็นชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหาร ไม่เคยขาด และทำเลของประเทศไทยก็เป็นทำเลที่ไม่มีภัยธรรมชาติที่รุนแรง อย่างเช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด ดินถล่ม ลมมรสุม ทะเลที่บ้าคลั่ง หิมะถล่ม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความภูมิใจในอดีตกาลอีกก็คือ เรามีผู้นำของประเทศที่มีความสามารถ มีความชาญฉลาด ในการสู้รบต่อกรกับผู้ที่จะมารุกรานเรา ซึ่งในยุคสมัยนั้น เป็นยุคที่มีการสู้รบกันเพื่อแย่งชิงดินแดนและทรัพยากร แต่ผู้นำของเราก็สามารถนำพาประเทศของเราให้รอดพ้นการตกเป็นเมืองขึ้นของต่างชาติมาได้ จนเราเป็นเพียงประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ ที่ไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของใครมาก่อน เป็นความภูมิใจที่ส่งมายังรุ่นหลังๆ ต่อๆ ไป ซึ่งในทุกวันนี้ก็ยังมีคนในชาติที่ยังมีความภูมิใจในเรื่องนี้อย่างไม่เสื่อมเลือน จนบางครั้งถึงกับเอาไปพุดชมประเทศอื่นๆ ที่เคยตกเป็นเมืองขึ้นชาติอื่นมาก่อน ด้วยน้ำเสียงและสายตาที่ดูถูกเขา

ความสบายจากการรอดพ้นจากภัยธรรมชาติทั้งหลาย และในความสะดวกสบายของการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างง่ายๆ มีอาหารให้กินได้หลากหลายตลอดปีอย่างอุดมสมบูรณ์ จนสามารถที่จะกินทั้ง กิน ข้างได้อย่างไม่ต้องเสียตาย ไม่ต้องเกรงกลัวว่าจะไม่มีงานทำในเมือง เพราะในใจคิดอยู่เสมอว่า ถ้าไม่มีงานทำในเมืองก็ให้กลับบ้านถิ่นกำเนิดไปเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ทำเกษตรที่บ้านถิ่นกำเนิดก็ได้ ถึงอย่างไรก็ไม่มีทางอดตายอย่างแน่นอน และความหยิ่งทรนงค์จากการที่ชาติของเราไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นใครมาก่อน ในความโชคดี ความไม่มีภัย ความสุขสบาย ความภูมิใจทั้งหลายของคนในชาติ ทำให้เกิดการสร้างอุปนิสัย ความเคยชินบางอย่างให้กับคนในชาติโดยที่อาจจะไม่รู้ตัว คนไทยก็เลยมีสัญชาตญาณที่ขาดการกระตือรือร้น การที่ต้องดิ้นรนต่อสู้ สายเลือดนักสู้ของคนไทยก็เลยลดน้อยถอยลงไปทุกทีทุกที เป็นคนที่กินง่าย อยู่ง่าย พอใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ ประเทศไหนจะพัฒนาข้างหน้าเราไปอย่างไรก็ช่าง เราไม่มองข้างหน้า เรามองแต่ข้างหลังว่า เรายังภูมิใจที่ยังมีประเทศที่ยังอยู่ข้างหลัง ประเทศไทยไม่ค่อยคิดที่จะพัฒนาให้เป็นหนึ่งในภูมิภาคให้ได้ หรือว่าจะคิดที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เป็นหนึ่งในของโลกให้ได้ เราคิดแต่ว่าถึงใครจะแซงไปข้างหน้าเรา จะไปได้ไกลแค่ไหนก็ตาม เชิญประเทศเหล่านั้นตามสบายเลย เราคิดแต่ว่า “เราจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ซึ่งความหมายก็คือ เราจะอยู่ข้างหลังสุดนั่นเอง ทำไมประเทศเราไม่คิดว่า “เราจะขอนำหน้าทุกๆ ชาติไปให้ได้ แล้วเราจะดึงชาติอื่นๆ ให้ตามขึ้นมาด้วย” ทำไมประเทศไทยไม่มองดูกรณีศึกษาที่คลาสสิกที่สุดในโลกเลยก็คือประเทศจีน จีนมีผู้นำของประเทศที่มีหัวในการพัฒนาให้ก้าวหน้าส่งต่อๆ กันมาในหลายๆ ทาน จากประเทศที่ยากจนมากจนประชากรบางส่วนต้องหนีร้อนไปพึ่งเย็น ออกมาพึ่งบุญไปในหลายๆ ประเทศ ผู้นำของจีนตั้งเป้าหมายจะต้องเป็นหนึ่งในของโลกได้ในทุกๆ เรื่อง และเลือดนักสู้ของคนในชาติจีนนั้นเค้ารุนแรงมาก เค้ามีความมุ่งมั่นความพยายาม ความกล้าหาญในการพัฒนาในทุกๆ เรื่องโดยที่ไม่กลัวว่าจะเกิดความผิดพลาด หากมีเรื่องใดที่เกิดความผิดพลาดไม่สำเร็จดังที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ เค้าก็จะไม่ท้อถอยกัน เค้ากลับมา Brainstorm กันคิดและเริ่มต้นใหม่ และผู้นำของจีนก็มีความชาญฉลาดในการวางแผนการในการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน มีมันสมองที่เป็นเลิศในการเจรจาต่อรองกับทุกๆ ประเทศ ซึ่งประเทศจีนนั้นใช้เวลาเพียงยังไม่ถึงหนึ่งชั่วอายุคน เพียงแค่ไม่กี่สิบปี จีนสามารถเปลี่ยนจากประเทศที่ยากจนข้นแค้นมากๆ มีขนาดของเศรษฐกิจอยู่ในอันดับหลังๆ ของโลก

เปลี่ยนมาเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับสองของโลกในปัจจุบัน และกำลังมีแนวโน้มจะแซงขึ้นเป็นอันดับหนึ่ง จีนเปลี่ยนจากประเทศผู้บริโภคนวัตกรรมของชาติอื่นๆ มาเป็นประเทศผู้สร้างนวัตกรรมและส่งออกรนวัตกรรมไปยังทุกๆ ที่ในโลกนี้ เค้าทำงานกันได้เป็นทีมที่มีความมุ่งมั่นมาก โดยการยอมที่จะตกเป็นเบี้ยล่างทางชาติจากทางตะวันตกก่อน แล้วจึงทำการก๊อปปี้เค้า หลังจากนั้นก็ทำการวิจัยและพัฒนาจนสามารถที่จะสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนโลกได้ด้วยตัวเอง

ประเทศไทยได้ผ่านการเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมมานานแล้ว โดยที่รัฐบาลไทยได้ไปเชิญชวนให้นักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในบ้านเรา โดยอาศัยความน่าสนใจในเรื่องของการที่มีแรงงานมากและมีราคาถูก อีกทั้งยังมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และประเทศไทยเราในสมัยนั้นยังเป็นประเทศรายได้ต่ำจึงได้รับสิทธิพิเศษในการค้าขายกับทางยุโรป อเมริกา เมื่อสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยถูกส่งออกไปขายในประเทศนั้น สินค้าของไทยจะไม่ต้องเสียภาษีในการที่ค้านำเข้า ยุคสมัยนั้นจึงเกิดการย้ายฐานการผลิตครั้งใหญ่ของสินค้าบนโลกนี้หลายๆ อย่างมาที่ประเทศไทย บางผลิตภัณฑ์เข้ามาโดยการให้โรงงานในประเทศไทยเป็น OEM เพื่อทำการผลิตให้ ยุคสมัยนั้นราคาที่ดินในประเทศไทยนั้นขึ้นราคาสูงขึ้นมากจนคนไทยที่มีที่ดินต่างขายให้กับนักลงทุนในราคาที่สูงมาร่ำรวยกันไปมากมาย GDP ของประเทศไทยในสมัยนั้นโตในอัตราที่เป็นเลข 2 หลัก ตอนนั้นประเทศไทยถูกมองว่าเป็นเสือตัวที่ 5 ของเอเชีย ต่อจากเกาหลีใต้ ไต้หวัน ฮองกง สิงคโปร์ แต่ประเทศไทยก็โตจากการรับจ้างผลิตเป็น OEM ให้กับสินค้าที่เป็นแบรนด์ดังจากทั่วโลก โดยที่โรงงานที่รับจ้างผลิตนั้นส่วนใหญ่แล้วก็เป็นโรงงานที่เกิดจากการลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อให้คนไทยได้มีการทำ ประเทศไทยของเราไม่เคยคิดที่จะสร้างแบรนด์ของไทยให้ดังอย่างแบรนด์ของต่างประเทศเลย ยิ่งไม่เคยที่จะคิดที่จะทำในเรื่องของการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นของคนไทยออกมาบ้าง เราพอใจแค่นี้ แคการรับจ้างผลิตแล้วให้แบรนด์จากต่างชาติกิดราคาการรับจ้างผลิตในขณะที่ตั้งสเปกเอาไว้สูงมาก ถ้าผิดพลาดอะไรนิดหน่อยก็ reject สินค้าคืนกลับมายังผู้ผลิตแล้วก็มีเงื่อนไขสัญญากันว่าด้วยว่า หากมีการผลิตสินค้าที่หลุดสเปก เมื่อสินค้าถูกส่งคืนกลับมายังที่โรงงานแล้วห้ามนำไปขายเป็นสินค้าเกรดบี หรือขายลดราคาโดยเด็ดขาดให้ทำลายทิ้งสถานเดียว โดยไม่สนใจว่าจะเกิดความเสียหายกับทางโรงงานที่รับจ้างผลิตอย่างไรบ้างและถ้าเป็นการใช้วัตถุดิบของแบรนด์ที่มาจ้างผลิตด้วยแล้วก็ต้องชดใช้เค้า บางครั้งยิ่งโหดร้ายเข้าไปใหญ่ เพราะราคาที่เคลมคืนสินค้านั้น ทางผู้จ้างผลิตกลับเคลมเป็นราคาขายของเค้า เค้าไม่เคลมราคาซื้อแต่อย่างไร โดยที่อ้างว่าเป็นการเสียโอกาสในการขายของเค้า

วันดีคืนดี ประเทศไทยของเราหมดความเนื้อหอมแล้วมีประเทศอื่นที่เนื้อหอมน่าลงทุนกว่าประเทศไทย แบรนด์เหล่านั้นก็เกิดการย้ายฐานออกไปจากประเทศไทย โดยที่ไม่เหลือเยื่อใยต่อกันเลย ไม่สนใจว่าโรงงานOEMของคนไทยที่ลงทุนมาเพื่อการรับจ้างผลิตสินค้าให้กับแบรนด์เหล่านั้นจะต้องปิดกิจการแต่อย่างไร บางรายลงทุนเครื่องจักรใหม่ๆ มาเพื่อทำการผลิตสินค้าให้ โดยที่ค่าเครื่องจักรนั้นยังผ่อนไม่หมดเลย วัตถุดิบคงค้างที่เตรียมเอาไว้เพื่อผลิตสินค้าก็เอาไปทำอะไรต่อไม่ได้ บาง OEM ที่มีจิตใจเหี้ยมพอก็อาจจะเผาทิ้งเลย แล้วไปเคลมเอากับประกัน บางรายที่เป็นของต่างชาติก็แอบปิดกิจการหนีกลับไปยังประเทศของตัวเองโดยที่ไม่มีพนักงานคนใดรับรู้และได้เงินชดเชยในการจ้างออก แอบเก็บข้าวของส่วนตัวที่เป็นของตัวเอง แล้วมีพนักงานระดับสูงที่เป็นคนไทยในนั้นเพียงไม่กี่คนที่รู้เห็นเป็นใจ เพียงแค่ข้ามคืนก็หนีออกไปต่างประเทศเรียบร้อยแล้ว โรงงานที่ใช้อยู่ก็เป็นโรงงานเช่า บางรายแอบขนเครื่องจักรหนีออกไปได้ด้วย เป็นที่น่าหดหู่มาก สงสารแรงงานคนไทยที่ต้องตกงานอย่างไม่ทันตั้งตัว รัฐบาลไทยก็ทำได้แต่เพียงไปโรดโชว์ที่ต่างประเทศ พร้อมกับข้อเสนอพิเศษที่ยั่ววนใจ เช่น การที่ไม่ต้องเสียภาษีในเรื่องต่างๆ ทั้งภาษีนำเข้าวัตถุดิบที่บริษัทนั้นๆ จะนำเข้า

มาเพื่อทำการผลิตในประเทศไทย ภาษีจากการที่บริษัทนั้นๆ กำไรสุทธิที่เกิดจากการดำเนินกิจการในประเทศไทยเป็นเวลาหลายปี ผู้บริหารต่างชาติของบริษัทที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ก็ไม่ต้องเสียภาษีบุคคลธรรมดาด้วย ขนาดเรามีข้อเสนอที่ดีๆ ขนาดนี้ นักลงทุนจากต่างชาติยังไม่สนใจที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเลย แต่รัฐบาลไทยกลับไม่ยอมส่งเสริมการลงทุนให้กับคนไทยในประเทศ หรือทำการบ่มเพาะคนไทยให้เป็นผู้ประกอบการ โดยการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน ทั้ง Know How, เงินลงทุนปลอดดอกเบี้ยในระยะแรก และมีดอกเบี้ยที่ต่ำในระยะต่อๆ มา เพื่อให้การลงทุนเกิดขึ้นโดยคนไทย ที่ประเทศไทย ให้เป็น SME เมื่อเค้าเหล่านั้นมีกำไรจากผลประกอบการก็จะเสียภาษีส่งกลับเข้าไปยังรัฐบาล ทั้งภาษีนิติบุคคล และภาษีบุคคลธรรมดา รัฐบาลกลับไม่เน้นที่จะส่งเสริมตรงนี้ ผู้ประกอบการ SME ไทย กลับต้องยืนด้วยลำแข้งตัวเอง เพื่อไปแข่งขันกับองค์กรที่มาจากต่างชาติที่มาลงทุนในประเทศไทยด้วยสิทธิพิเศษที่มากมาย ซึ่งเค้าแข็งแกร่งกว่า SME ของไทยมาก เงินทุนก็มีมากกว่าอย่างมหาศาล เครื่องจักรและเทคโนโลยีก็ทันสมัย ก้าวหน้ากว่ามาก แล้วเวลาที่เค้าซื้อวัตถุดิบหรือนำเข้าวัตถุดิบเข้ามาก็ได้ต้นทุนที่ถูกกว่า SME ของไทย เพราะว่าเค้าสั่งซื้อเป็น Volume ที่สูงกว่า และก็ไม่ต้องเสียภาษีในการนำเข้าด้วย SME ของไทยทำได้ก็เพียงแค่คอยเก็บเศษๆ ของออร์เดอร์ หรือออร์เดอร์เล็กๆ เหมือนกับที่เราได้กินก็เพียงเศษเนื้อที่ติดอยู่ข้างๆ เชียง เนื้อก้อนใหญ่ก็เสร็จต่างชาติไปหมด แล้วเมื่อต่างชาติเหล่านั้นมีกำไรสะสมจากผลประกอบการ เค้าก็จะส่งเงินกลับไปยังประเทศของเค้า ประเทศไทยก็ยังได้ชื่อว่ามีความเจริญเติบโต มี GDP ที่โตขึ้นทุกปี แต่ถ้ามองกันให้ลึกๆ แล้ว GDP ที่โตขึ้นนั้น ส่วนใหญ่มาจากบริษัทจากต่างประเทศที่มาลงทุนโดยที่ประเทศไทยแทบจะไม่ได้อะไรจากตรงนั้นเลย อยากจะถามว่าประเทศไทยถึงเวลาแล้วหรือยังที่ควรจะเปลี่ยนแปลงตัวเองมาผลิตสินค้าที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ของคนไทยเอง แล้วส่งออกไปขายยังทั่วโลกบ้าง เราควรจะเปลี่ยนแปลงตัวเอง อย่าให้สถานการณ์จำเป็นมาบังคับให้เราต้องเปลี่ยน เพราะถ้าถึงวันนั้นแล้วเราอาจจะเปลี่ยนไม่ทัน เหมือนทฤษฎีของกบต้มที่ไม่สามารถที่จะกระโดดออกจากหม้อที่ต้มมันได้แล้วก็ตายอยู่ในหม้อต้มนั้น

ประเทศไทยปัจจุบันได้เข้าสู่ยุค 4.0 โดยการเปลี่ยนแปลงไปตามนี้ คือ 1.0 เป็นยุคเกษตรกรรม 2.0 เป็นยุคของอุตสาหกรรมเบา 3.0 เป็นยุคของอุตสาหกรรมหนัก 4.0 เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รัฐบาลไทยก็พยายามที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยนั้น เน้นในเรื่องของการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ออกมา โดยที่รัฐบาลมีทุนให้เปล่าเพื่อช่วย SME ไทยในการทำการวิจัยและพัฒนา ให้สิทธิพิเศษต่างๆ กับ SME ไทยที่วิจัยและพัฒนาในเรื่องของนวัตกรรม อีกทั้งยังหาตลาดให้ด้วย โดยการที่ให้ค่าขายกับทางภาครัฐด้วยช่องทางพิเศษ แต่ประเทศก็ยังคงไม่สามารถที่จะสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนโลกออกมาได้ อะไรคือสาเหตุที่สำคัญในอุปสรรคเรื่องนี้ ทางผู้วิจัยจึงอยากจะทำการศึกษาวิจัยและตีแผ่ออกมา เพื่อชี้แจงให้กับรัฐบาลไทยได้ทราบ ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลจากพรรคการเมืองอะไรก็ตาม

ผู้วิจัยเองโดยส่วนตัวเป็นคนที่ชอบในเรื่องของสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมมากมาตั้งแต่เด็กแล้ว และชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ที่สุด ผู้วิจัยจึงมีความคิดที่อยากจะให้ประเทศไทยเปลี่ยนไปเป็นประเทศผู้สร้างนวัตกรรมเปลี่ยนโลก แทนที่การที่ประเทศไทยเป็นได้แค่เพียงประเทศผู้บริโภคนวัตกรรมจากชาติอื่นๆ เหตุนี้จึงสนใจทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ประเทศไทยขึ้นเป็นผู้นำนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาปัจจัยต่างๆ ที่จุดประกายให้เริ่มต้นคิดและสร้างนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า
2. เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่สร้างนวัตกรรมและวิธีการเอาชนะมัน
3. เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับในนวัตกรรมของตัวเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีในเรื่องของการสร้างและการพัฒนานวัตกรรมในระดับแนวหน้า ซึ่งรวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนานวัตกรรมในระดับแนวหน้าและอุปสรรคต่างๆ ที่สามารถจะพบเจอได้ในระหว่างการพัฒนาวัตกรรมการตั้งแต่เริ่มต้นพัฒนาไปจนถึงขั้นตอนของการออกสู่ตลาด การสร้างการยอมรับในนวัตกรรมให้เกิดกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย โดยการใช้การสัมภาษณ์ไปยังองค์กรในระดับแนวหน้าของประเทศไทยที่อยู่ในระบบนิเวศของการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรที่อยู่ในระบบนิเวศของการพัฒนานวัตกรรมของประเทศ หรือ องค์กรที่มีประสบการณ์เคยผ่านการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการในระดับแนวหน้ามาแล้ว ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกองค์กรที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 9 องค์กรดังนี้ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์แวร์แห่งชาติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) อธิการบดีมหาวิทยาลัยการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และบริษัท ซีที เอเซีย โรบอดิกส์ จำกัด (เจ้าของนวัตกรรม หุ่นยนต์ดินสอ)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างจากแนวคิดและทฤษฎีของการพัฒนานวัตกรรมที่เราได้ทบทวนวรรณกรรมเอาไว้ในบทที่ 2 ซึ่งเราสามารถที่จะสกัดเครื่องมือออกมาได้ 8 ข้อ จาก 2 ทฤษฎี ทฤษฎีละ 4 ข้อ เครื่องมือนี้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด โดยโฟกัสไปที่จุดที่จะสร้างประโยชน์ให้กับนวัตกรรมในรุ่นต่อไป รวมทั้งการใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง และการศึกษาสังเกตการณ์จากนวัตกรรมของต่างประเทศที่สร้างผลงานนวัตกรรมในระดับแนวหน้าของโลกออกมาแล้ว ประกอบการศึกษาใช้แนวคิดและทฤษฎีมาเป็นกรอบในการตั้งคำถาม โดยผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การตรวจสอบข้อมูลภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเป็น 2 ลักษณะดังนี้ 1) ข้อมูลประเภทเอกสารตอบกลับจากองค์กรเป้าหมายของผู้วิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลตอบกลับว่ามาจากองค์กรที่ผู้วิจัยส่งเข้าไปจริงหรือไม่ แล้วบุคลากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์นั้นมีประสบการณ์จริงในเรื่องของการพัฒนานวัตกรรม สามารถที่จะแชร์ประสบการณ์ให้ความรู้ได้หรือไม่ 2) ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยการใช้คำถามเดียวกันหลายๆ องค์กร ทำการเปรียบเทียบคำตอบกับข้อมูลที่ได้จากเอกสาร พร้อมทั้งการตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือ (reliability) ของข้อมูลด้วย ในการตรวจสอบข้อมูลเพื่อความถูกต้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการแยกแยะตามเนื้อหา รวมทั้งจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และตามประเด็นที่ทำการสัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วจึงจะนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาตามหลักตรรกะโดยจะเทียบเคียงตามแนวคิด และทฤษฎี เพื่อให้การนำเสนอเนื้อหาเกิดความสมบูรณ์และชัดเจน เป็นรูปธรรม เป็นการให้เหตุผลโดยอาศัย ข้อมูลเชิงประจักษ์มาสนับสนุนความเชื่อ ข้อสันนิษฐาน หรือวัตถุประสงค์และนำข้อมูลเหล่านั้น มาเป็นหลักฐานในการตีความข้อเท็จจริงทางสังคม การวิจัยเชิงคุณภาพขึ้นอยู่กับเหตุการณ์เฉพาะหน้าเป็นส่วนใหญ่จึงต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบของนักวิจัยในการตัดสินใจอยู่เสมอ การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย กระบวนการข้อมูล การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล และการนำเสนอผลงานวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาหาปัจจัยต่างๆ ที่จุดประกายให้เริ่มต้นคิดและสร้างนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า จากการศึกษาสรุปได้ว่า พื้นฐานของการพัฒนานวัตกรรมจะต้องเริ่มจากการมีความคิดสร้างสรรค์หรือไอเดีย เห็น Pain Points จากการใช้ชีวิตประจำวันแล้วอยากจะแก้ไข จึงไปคิดหาวิธีในการแก้ Pain Points ด้วยวิธีที่สร้างสรรค์ มีความคิดที่อยากจะสร้างการเปลี่ยนแปลงในธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ เพราะเกิดภาวะการแข่งขันที่รุนแรงจนไม่อาจจะสามารถแข่งขันกับคู่แข่งที่มีทุนมากกว่า และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่าทำให้มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำกว่า จึงอยากจะเปลี่ยนไปทำธุรกิจใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์และยั่งยืน บ้างก็เนื่องมาจากว่ามีหน้าที่ในการสนับสนุนให้กับผู้ประกอบการไทยในการที่จะสร้างนวัตกรรมในธุรกิจ และต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในพื้นฐานเศรษฐกิจของประเทศ สร้างนวัตกรรมที่สร้างผลกระทบในทางที่ดีกับสังคม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศแห่งนวัตกรรม ในขณะที่รัฐบาลไทยก็เปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการไทยในการที่จะทำวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมในทางธุรกิจอยู่แล้ว ทั้งให้สิทธิพิเศษในการที่จะนำค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยและพัฒนามาเป็นค่าใช้จ่ายในงบดุลเมื่อปีงบประมาณ โดยที่เคยให้สิทธิสูงสุดในการหักได้ถึง 300% ของค่าใช้จ่ายจริงที่ได้ใช้ไป และยังมีทุนให้เปล่าเพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำไปใช้ในการทำวิจัยและพัฒนาพร้อมกับทุนของผู้ประกอบการเอง ซึ่งแต่ละทุนจากแต่ละที่ก็ไม่เท่ากัน ทุนสูงสุดที่เคยมีมานั้นให้ได้ถึง 90% ของงบประมาณโครงการ

2. ผลการศึกษาถึงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในขณะที่สร้างนวัตกรรมและวิธีการเอาชนะมันจากการศึกษาสรุปได้ว่า แต่อุปสรรคในการทำวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมนั้นก็มียู่มากมาย เพราะเนื่องจากว่ามันเป็นของใหม่ ที่บางโครงการอาจจะใหม่ในระดับโลกเลยทีเดียว มันก็เลยทำให้ยากในการสร้างนวัตกรรมนั้นให้สำเร็จได้ ไม่มี Software สำเร็จรูปให้ใช้ได้ ต้องเขียนขึ้นมาใหม่ทั้งหมดเอง ถ้าทำในเรื่องของนวัตกรรมที่เป็น Hardware ก็ยากที่จะหาหลัก, อุปกรณ์, ชิ้นส่วน ที่มีขายอยู่ทั่วไปมาใช้ได้ ต้องสั่งผลิตใหม่หมด ทำให้ต้องใช้เงินทุนที่สูงมาก และต้องใช้เวลาในการที่จะรอคอยชิ้นส่วนนานมากด้วย เมื่อได้มาแล้ว บางครั้งก็ยังไม่ตรงสเปกกับสิ่งที่ต้องการ ก็ต้องทำการปรับเปลี่ยนสั่งผลิตใหม่ให้ตรงสเปกก็ต้องใช้เงินทุนอีก และก็ต้องรอคอยนานอีก ซึ่งหลายๆโครงการก็อาจจะทำสำเร็จได้ เหตุการณ์อย่างนี้ไม่ใช่ว่าจะเกิดกับที่ประเทศไทยเท่านั้น นวัตกรรมของต่างประเทศทั้งหมดกว่าจะสร้างสำเร็จได้ก็ต้องเจอกับอุปสรรคเช่นนี้เหมือนกัน ดังเช่นที่มีเรื่องเล่าขานกันว่า นักวิทยาศาสตร์ระดับโลกอย่าง โทมัส อัลวา เอดิสัน กว่าที่จะผลิตหลอดไฟหลอดแรกสำเร็จออกมาได้นั้น ก็ต้องผ่านการลองผิดลองถูกมาจนถึง 1,000 ครั้งจึงจะสำเร็จ รวมถึงปัจจุบัน อิลอนมัสก์ที่ทั่วโลกสรรเสริญว่าเป็นนวัตกรรมที่เก่งมากในระดับโลก ตอนที่ตั้งใจจะสร้างจรวดที่สามารถ

เอากลับมาใช้ซ้ำได้ ซึ่งแต่เดิมนั้นจรวดใช้ได้เพียงแค่ครั้งเดียว แล้วก็ต้องปลดตัวออกมาปล่อยให้ตกลงสู่ทะเล อีลอนมัสก์ก็ได้ผ่านความผิดพลาดมาทั้งหมดแล้วมากกว่าสิบครั้ง ทั้งผิดพลาดแบบรุนแรงจนเกิดการระเบิดขึ้น และการผิดพลาดแบบไม่รุนแรง แต่เนื่องจากความพยายามและความตั้งใจที่เด็ดเดี่ยวจนสามารถที่จะทำสำเร็จมาได้ ทัวโลกให้ความชื่นชมในความสามารถของเค้า ผู้วิจัยจึงคิดว่าถ้าคนไทยคิดจะสร้างนวัตกรรมอย่างจริงจังแล้ว ยังไงก็ทำได้และไม่แพ้ชาติใดในโลกแน่นอน

ยังมีอุปสรรคในเรื่องของความเข้าใจของผู้บริหารระดับสูง การสร้างองค์กรและกลไกการสนับสนุน อย่างเป็นทางการบูรณาการกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในนโยบายนวัตกรรมด้วยและอุปสรรคในการเชื่อมโยงความคิดที่หลากหลายเข้าด้วยกันกับการฟังของความคิด ซึ่งเราจะต้องเรียนรู้จากอุปสรรคความล้มเหลวที่ผ่านมารวมถึงความสำเร็จที่ได้มาด้วย เพื่อมาสร้างเป็นความรู้ใหม่ส่งต่อออกไปเพื่อการนำไปต่อยอดในอนาคตกับโครงการเดิม หรือนำไปต่อยอดแตกออกไปเป็นโครงการใหม่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด และอุปสรรคจากความใหม่ของนวัตกรรม ราคาที่สูงเกินไป การสื่อสารให้สัมฤทธิ์ผลเป็นเรื่องที่ไม่ง่าย จึงอาจจะยากในการสร้างการยอมรับของผู้คน ซึ่งเราจะต้องหาประเด็น สรุปสิ่งที่จะตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย และก้าวข้ามปัญหาทางด้านสังคม ข้อกำหนด ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงกฎหมายที่ยังไม่มีมารองรับ ทั้งหมดนี้คือจุดสำคัญเป็นลู่วางสู่ความสำเร็จ

เมื่อคนไทยสร้างนวัตกรรมได้สำเร็จขึ้นมาแล้ว ซึ่งในตัวแรกนั้นอาจจะยังไม่สมบูรณ์แบบ 100% หรือยังมีฟังก์ชันในการใช้งานที่ยังไม่มาก แต่ก็ได้หมายความว่าไม่สามารถที่จะต่อยอดไปเป็นเวอร์ชันใหม่ๆ ได้ หรือว่าไม่สามารถที่จะเพิ่มฟังก์ชันในการใช้งานได้ก็ไม่ใช่ เรายังสามารถที่จะพัฒนาไปได้เรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด จนกว่าจะมีสิ่งใหม่ที่จะมา Disrupt นวัตกรรมตัวนี้ของเรา เมื่อวันนั้นมาถึงเราก็ต้องสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นมาต่อไป ถึงได้บอกว่า เราจะต้องทำการวิจัยและพัฒนาต่อไป อย่างไม่มีที่สิ้นสุดและหยุดไม่ได้ด้วย เพราะถ้าเมื่อไหร่ที่เราหยุด ก็เหมือนกับว่าเรากำลังถอยหลังอยู่ เพราะว่าคู่แข่งของเราเค้าไม่หยุดกัน

หลังจากที่ทำการวิจัยและพัฒนาสร้างนวัตกรรมใหม่ออกมาแล้ว อุปสรรคก็ยังไม่ใช่ว่าจะหมดไป ยังมีอีกหนึ่งอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ ไม่แพ้ตอนที่ทำการวิจัยและพัฒนาเลย ก็คือ การสร้างการยอมรับในนวัตกรรมนั้นกับผู้ซื้อและผู้ใช้ รวมถึงผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการทุกๆ ท่าน อุปสรรคนี้มีความสำคัญมากในการที่จะทำให้ นวัตกรรมนี้ขายได้สร้างรายได้ให้กับนวัตกรรมที่เป็นเจ้าของนวัตกรรมนั้น ซึ่งในส่วนของอุปสรรคนี้การที่จะผ่านมันไปได้ก็ยากไม่แพ้กับอุปสรรคในตอนที่ทำวิจัยและพัฒนาเลย บางโครงการอาจจะต้องใช้ทุนและเวลามาก เพื่อสร้างการยอมรับ

3. ผลการศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการยอมรับในนวัตกรรมของตนเอง จากการศึกษาสรุปได้ว่าการสร้างการยอมรับในนวัตกรรมและการกระตุ้นให้ผู้คนยอมรับในนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมา จะต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงคุณค่าในนวัตกรรมนั้นที่จะมาสร้างการเปลี่ยนแปลง อาจจะต้องมีให้ทดลองใช้ฟรีไปก่อนในระยะเวลาหนึ่ง แล้วค่อยขายหรือเก็บค่าสมาชิก หรืออาจจะเลี้ยงที่จะเก็บเงินกับผู้ใช่ แต่ไปเก็บเงินจากการโฆษณาเอาเพื่อป้องกันลูกค้าเลิกใช้หรือเปลี่ยนไปใช้อย่างอื่นแทน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในนวัตกรรมของเรา เพื่อให้ผู้ใช้เปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลง ยอมรับในสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาจนบางครั้งทำให้การใช้ชีวิตประจำวันนั้นเปลี่ยนไป การเปลี่ยน Mindset ของผู้ใช้ แต่ความใหม่เกินไปกับราคาที่สูงเกินไป และศึกษาข้อมูลแล้วยังไม่ตรงใจ ก็ทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการยอมรับและซื้ออีกด้วย

การกระตุ้นให้เกิดการยอมรับในนวัตกรรม ก็ต้องสร้างความตระหนักและความเข้าใจ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความตระหนักผ่านกิจกรรมที่จะสื่อให้เห็นถึง

ความจำเป็นที่จะต้องมิต้องใช้ และดึงดูดให้กลุ่มเป้าหมายมีความอยากที่จะต้องมีต้องหามาโดยไม่ทันรู้ตัว ซึ่งเบื้องหลังของกิจกรรมเกิดจากการหา Unmet needs และสร้างกิจกรรมที่ตอบ Unmet needs เพื่อให้เกิดการกระตุ้นต่อมอยากของกลุ่มเป้าหมาย หรือจะทำการเป็นคลิปสั้นๆอธิบายถึง Pain Pointsและความสูญเสียของ Pain Points ที่นวัตกรรมตัวนี้อาจจะเข้ามาช่วยแก้ไข เพราะบางครั้งผู้คนอาจจะอยู่กับ Pain Points นั้นจนเกิดความเคยชินแล้ว จนไม่มีใครเคยคิดว่ามันเป็น Pain Points จนอยากจะหาวิธีแก้ไข สร้างความเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันดีขึ้น ยกตัวอย่างเช่น เฮนรี ฟอร์ด เคยกล่าวเอาไว้ว่า ถ้าไปถามผู้คนว่าอยากจะได้อะไรสำหรับการเดินทาง ทุกๆ คนจะตอบว่า “อยากได้ม้าที่วิ่งได้เร็วขึ้น” ไม่มีใครเลยที่จะบอกว่าอยากได้รถยนต์ แต่พอ เฮนรี ฟอร์ด ผลิตรถยนต์ออกมาโดยใช้วิธีการผลิตแบบแมสโปรดักชัน ทำให้สามารถผลิตรถยนต์ออกมาจำหน่ายได้ในราคาที่ถูกลงมาก กลับทำให้รถยนต์ของฟอร์ดนั้นขายดีมาก ๆ เป็นที่ต้องการของผู้คน หรือในอีกกรณีก็คือ หากย้อนอดีตกลับไปสัก 40 ปีที่แล้ว ในสมัยที่โลกของเรายังไม่มีโทรศัพท์มือถือ ไม่เคยมีใครคิดว่ามันเป็น Pain Points เลย และไม่เคยมีใครเรียกร้องอยากจะได้ อุปกรณ์อะไรสักอย่างเป็นก้อนสี่เหลี่ยม แล้วสามารถใช้มันในการติดต่อสื่อสารกันได้ ทั้งการสื่อสารเป็นเสียงหรือข้อความ ใช้ถ่ายรูปและส่งรูปภาพได้ ฯลฯ จนเมื่อมีนวัตกรรมของโลกผลิตมันออกมาแล้วกระตุ้นให้เกิดการยอมรับมันได้จนทุกวันนี้แล้ว ถ้าคนไหนไม่มีโทรศัพท์มือถือหรือว่าแบตเตอรี่หมด นั่นก็จะเป็น Pain Points ที่ใหญ่หลวงนัก จนวันหนึ่งมีนวัตกรรมของโลกที่ชื่อว่า สตีฟ จ๊อบ ได้ทำการคิดและพัฒนาโทรศัพท์มือถือให้มันสามารถทำอะไรได้มากมายหลายอย่างอยู่ในเครื่องเดียว เป็น Smart Phone การทำธุรกรรมหลายๆอย่างในชีวิตประจำวัน ก็จะใช้เพียงแค่โทรศัพท์ Smart Phone เพียงเครื่องเดียวเท่านั้น ไปไหนมาไหนพกไปแต่ Smart Phone ไม่ต้องพกบัตรต่างๆ ไม่ต้องพกเงินสด ก็สามารถใช้ชีวิตอยู่ข้างนอกบ้านได้อย่างสบาย ขอเพียงแค่มี Smart Phone ที่มีแบตเตอรี่ใช้งาน และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ก็สามารถไปได้ทุกๆ ที่ วันที่ สตีฟ จ๊อบ คิดจะสร้าง Smart Phone เขาก็ไม่เคยไปถามผู้คนเลยว่าต้องการหรือเปล่า ไม่มีใครเรียกร้องว่าต้องการมัน แต่ความที่เค้าเป็นอัจฉริยะ มองการไกลว่าทำออกมารับรองขายได้ดี ถึงแม้ว่าจะตั้งราคาขายที่แพงมากโดยการเอากำไรที่มากขนาดไหน ทำให้สร้างผลกำไรให้แก่บริษัท แอปเปิลที่เป็นองค์กรของเค้าจากที่มีหนี้สินมากมาย พลิกกลับมาเป็นบริษัทที่มีทรัพย์สินมากที่สุดในโลกได้ภายในไม่กี่ปี นี่จึงเป็นกรณีตัวอย่างที่ประเทศของเราควรจะมาเป็นแบบอย่าง เพื่อเปลี่ยนประเทศไทยของเรา จากประเทศที่เป็นแต่เพียงผู้บริโภคนวัตกรรมจากต่างประเทศมาเป็นประเทศผู้สร้างและส่งออกนวัตกรรมของไทยไปจำหน่ายยังทุกๆประเทศทั่วโลก ทำให้ประเทศไทยขึ้นเป็นผู้นำนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้าให้ได้ในเร็ววัน เศรษฐกิจของประเทศไทยจะได้เติบโตได้อย่างก้าวกระโดดและยั่งยืน หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปเป็นประเทศที่มีรายได้สูง เปลี่ยนจากประเทศกำลังพัฒนาไปเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วเสียที และจะต้องรีบดำเนินการด้วย ก่อนที่ประเทศคู่แข่งของเราที่กำลังไล่ตามเรามาอย่างตื้อๆ นั้น เค้าจะเปลี่ยนไปได้สำเร็จก่อนประเทศไทยของเรา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. พื้นฐานของการพัฒนานวัตกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจากความคิดสร้างสรรค์จนถึงอุปสรรคของการพัฒนานวัตกรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า นวัตกรรมจะต้องเริ่มต้นจากความคิดสร้างสรรค์ มองเห็นปัญหา Pain Points ต่างๆ และคิดอยากจะแก้ไขมัน ตามที่ Kanter (1988) ได้กล่าวถึงการเกิดนวัตกรรมว่าเรื่องจากการตระหนักปัญหาและการสร้างความคิดหรือทางเลือกสำหรับแก้ปัญหา นั้น ต่อมาจึงเข้าสู่ขั้นที่สอง ซึ่งผู้มี

นวัตกรรมจะ แสวงหาสิ่งที่จะมาสนับสนุนความคิดของเขาและพยายามที่จะสร้างสิ่งสนับสนุนทางแก้ปัญหา ดังกล่าว และเติมเต็มความคิดนั้นด้วยการผลิตตัวต้นแบบ (Prototype) หรือ โมเดล (Model) สำหรับชิ้นงานที่เป็นนวัตกรรม พื้นฐานของการพัฒนานวัตกรรมยังรวมไปถึงการปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อหนีการแข่งขันที่รุนแรง สร้างโมเดลธุรกิจใหม่เป็นธุรกิจฐานนวัตกรรม ทำองค์กรให้ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ตามที่ Peter Drucker (1985) กล่าวว่า นวัตกรรมนั้นเป็นเครื่องมือของผู้ประกอบการในการแสวงหาโอกาสและประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าหรือบริการของธุรกิจ และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) บอกว่า นวัตกรรมคือสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งอุปสรรคของการสร้างนวัตกรรมนั้น ก็มีหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่เรื่องของเงินทุน, ระบบนิเวศที่ยังไม่เอื้ออำนวย รวมถึงเรื่องของความเข้าใจของผู้บริหารระดับสูง การสร้างองค์กรและกลไกการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม กับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในนโยบายนวัตกรรมด้วย และอุปสรรคในการเชื่อมโยงความคิดที่หลากหลายเข้าด้วยกัน ตามที่ Tidd Bessant & Pavitt (2005) ได้ องค์กรประกอบขององค์กรที่สร้างสรรค์นวัตกรรมเป็น 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมของผู้นำและสมาชิก ในการมุ่งไปสู่นวัตกรรม 2) โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม 3) บุคลากรหลักขององค์กร 4) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 5) การฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลที่ยืดหยุ่นและต่อเนื่อง 6) การขยายตัวของการสื่อสาร 7) การมีส่วนร่วมในนวัตกรรมสูง 8) ปัจจัยภายนอก สัญญาณของภัยคุกคามหรือโอกาส 9) บรรยากาศที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 10) องค์กรแห่งการเรียนรู้

ยังมีในเรื่องของนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อม (SME) ให้เกิดความยั่งยืน ตามที่สุชาติ อำนางวิภาวี, ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง, เพ็ญศรี ฉิรินัง และจิระพันธ์ สุกุณา (2563) ที่ผลการวิจัยพบว่า นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เกิดความยั่งยืน โดยภาครัฐได้มีนโยบายที่สำคัญที่ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาวัตกรรม ด้านการส่งเสริมด้านการตลาด และด้านการส่งเสริมด้านการลงทุน โดยจะมีองค์กรภาครัฐที่ร่วมส่งเสริม ดังนี้ กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ชื่อเดิม คือ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) , กระทรวงอุตสาหกรรม , กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ICT) , กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

2. การสร้างการยอมรับในนวัตกรรมและการกระตุ้นให้ผู้คนยอมรับในนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมา การสร้างการยอมรับรวมถึงการกระตุ้นให้ผู้คนยอมรับในนวัตกรรมที่ได้พัฒนามานั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมาก เพราะการที่นวัตกรรมที่พัฒนาออกมานั้นจะสร้างรายได้ให้กับองค์กรได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยนี้เป็นอย่างมาก โดยที่จะต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงคุณค่าในนวัตกรรมนั้นที่จะมาสร้างการเปลี่ยนแปลง ต้องสร้างความตระหนักและความเข้าใจ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก ตามที่ Rogers Everett M. (1962) ได้สรุปทฤษฎีและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับ การแพร่กระจายนวัตกรรม และขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม คือ การแพร่กระจายนวัตกรรม จากทฤษฎีของ Rogers and Shoemaker ได้อธิบายไว้ว่า การแพร่กระจายนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการซึ่งนวัตกรรมใดนวัตกรรมหนึ่งกระจายหรือขยายวงออกไปสู่กลุ่มบุคคลเป้าหมาย จนกระทั่งบุคคลเป้าหมายส่วนใหญ่ในกลุ่มยอมรับนวัตกรรมนั้นๆ ไปปฏิบัติ กระบวนการของการแพร่กระจายนวัตกรรมมุ่งเน้นที่การเดินทางของนวัตกรรมไปสู่ผู้รับ หรือบุคคลเป้าหมายโดยมีเวลาเป็นปัจจัยเกี่ยวข้องที่สำคัญจะเห็นได้ว่า ในการที่นวัตกรรมจะกระจายออกไปได้นั้น ต้องการการดำเนินการที่มีการคิดเตรียมการการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะกำหนดให้นวัตกรรมนั้นๆ กระจาย

ออกไปถึงใคร ที่ไหน อย่างไร เพื่อจะได้มีการตอบสนองในด้านการยอมรับนวัตกรรมได้ตามวัตถุประสงค์โดยมีขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม ขั้นต้นตัวหรือรับทราบ (awareness) ขั้นสนใจ (interest) ขั้นการประเมินผล (evaluation) ขั้นการทดลอง (trial) และขั้นยอมรับนำไปปฏิบัติ (adoption)

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดในการสร้างนวัตกรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเกิดจากความต้องการสร้างผลงานนวัตกรรมที่สร้างผลกระทบกับสังคมได้ ตามที่ ชลกร ตันประภัสร์ และคณะ (2556) กล่าวไว้ คือ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหาร ภาวะการเป็นผู้นำ ของผู้บริหาร การสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานและวัฒนธรรมการเรียนรู้ ในขณะที่ ปัทมา ศรีมณี และวิษณุพงษ์ โพธิพิรุฬห์ (2559) อธิบายสอดคล้องกันว่า พฤติกรรม การสร้างสรรค์นวัตกรรม การเปิดรับประสบการณ์ใหม่ การให้อิสระในการทำงาน บรรยากาศ นวัตกรรมในองค์กร และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงล้วนส่งผลต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม องค์กรที่ สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ต้องมีผู้บริหารที่ความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรม การมีบรรยากาศ ในการทำงานที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การยอมรับความผิดพลาดหรือความล้มเหลวอันเป็นผล จากความกล้าเสี่ยงในสภาวะการณ์ต่างๆ การสื่อสาร การมีโครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่น การมีมุมมองในระยะยาว ตลอดจนการมีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์การพัฒนางานองค์กรว่าจะพัฒนาไป อย่างไร รวมถึงระบบการจัดการความสามารถ และสายการบังคับบัญชาที่แบ่งตามหน้าที่การทำงาน ของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจน (วสันต์ สุทธาวาส และประสพชัย พสุนนท์, 2558, Kanter, 1988) การนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมขึ้นในองค์กรได้นั้นต้องมีการแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับบุคคล กลุ่มงาน และองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลนั้นเป็นผลของ พฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และประกอบด้วย พฤติกรรมที่สำคัญ 3 ประการดังนี้ 1) การสร้างความคิด 2) การสนับสนุนความคิด 3) การทำให้ความคิดเป็นจริง ในการพัฒนาคนทางความคิดเพื่อให้คนพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัย ผู้บริหารที่มีเทคนิคการบริหารจัดการสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมา ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ทิศทางที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ตามที่ กมลชนก ชมพูพันธ์ (2564) กล่าวไว้ คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) ผู้นำควรมีความรู้ความสามารถเชิงนวัตกรรม 3) การมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 4) บุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม และ 5) บทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากงานวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ประเทศไทยขึ้นเป็นผู้นำนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า กล่าวคือ นวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า เป็นสิ่งใหม่ที่เป็นนวัตกรรมระดับโลกที่มาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนบนโลกนี้ให้เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ไม่เหลือรูปแบบการใช้ชีวิตแบบเดิมอยู่เลย เพื่อให้สอดคล้องกับ THAILAND 4.0 อันเป็นยุคของการเปลี่ยนผ่านการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นยุคของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม สรุปองค์ความรู้การวิจัย คือ ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ประเทศไทยขึ้นเป็นผู้นำนวัตกรรมยุคใหม่ในระดับแนวหน้า ประกอบด้วยการสร้างการยอมรับในนวัตกรรม จำเป็นต้องสร้างทัศนคติ ค่านิยมเพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมที่นำมาสู่การสร้างการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรมในระดับแนวหน้า ภาครัฐควรมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรทางการเรียนการสอนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางความคิดให้ขึ้นยอมรับและส่งเสริมสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นนวัตกรรมของคนไทย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ประเทศไทยของเราควรจะเปลี่ยนพื้นฐานทางเศรษฐกิจไปเป็นประเทศแห่งนวัตกรรมได้แล้ว ดังที่ ทางรัฐบาลโดยท่านนายกรัฐมนตรีได้สั่งการผ่าน องค์กรของภาครัฐให้ทำการส่งเสริมและสนับสนุนอยู่ แต่ควรกระตุ้นสปีดให้เร็วแบบเต็มที่ เต็มกำลัง ไม่ต้องกลัวความผิดพลาดซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นได้สูง ถ้าใครพัฒนานวัตกรรมแล้วเกิดความล้มเหลว พวกเราคนไทยด้วยกันต้องไม่ไปตำหนิซ้ำเติม ต้องช่วยเสนอความคิดที่สร้างสรรค์ หรือให้นำเสนอนวัตกรรมของตนเองออกมา เพื่อให้ นวัตกรรมของคนไทยนั้นเกิดขึ้นให้ได้มากที่สุด

1.2. เรื่องการศึกษา กระทรวงศึกษาต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ วิชาที่ไม่มีความสำคัญหรือไม่มีความจำเป็นก็ให้เอาออกเลย ต้องสอนและฝึกให้เด็กไทยคิดการณใหญ่ตั้งแต่อนุบาล เพื่อฝึกให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ และเมื่อเด็กมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการแล้ว ก็ต้องสอนให้เด็กได้รับรู้ ได้เห็นถึงขั้นตอนในการที่จะทำความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการให้เป็นนวัตกรรมขึ้นมา โดยไม่ต้องกลัวความผิดพลาด ความล้มเหลวและความผิดหวัง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะศึกษาเทรนความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีของโลกอย่างใกล้ชิดว่ามีความเป็นไปได้ ในทางใด เพราะทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงเร็วมาก ในอนาคตอาจจะยิ่งเร็วกว่านี้ก็เป็นได้

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ชมพูพันธ์. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในธุรกิจยุคใหม่ดิจิทัล. **วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย**. 5(1). 15-20.
- ชลกร ตันประภัสร์ และคณะ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**. 7(2). 42-53.
- ปัทมา ศรีมณี และวิษณุพงษ์ โพธิ์พิรุฬห์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสร้างสรรค์นวัตกรรมระดับบุคคล : กรณีศึกษาพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตหาดใหญ่). **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- วสันต์ สุทธาวาส และประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสร้างนวัตกรรมระดับบุคคล ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปศาสตร์**. 8(1). 530-545.
- สุชาติ อำนาจจิภาวี, ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง, เพ็ญศรี จิรินัง และจิระพันธ์ สกฤณา. (2563). การบูรณาการการนำนโยบายไปปฏิบัติของภาครัฐในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อความยั่งยืน. **วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. 13(1). 271-282.
- Drucker, P. (1985). *Innovation and Entrepreneurship Practices and Principles*. Harper & Row, New York.
- Kanter, R.M. (1988). When a Thousand Flowers Bloom: Structural, Collective and Social Conditions for Innovation in Organization. **Research in Organizational Behavior**. 10. 169-211.
- Rogers. Everett M. (1962). *Diffusion of Innovation*. New York: Free Press.
- Tidd, J., Bessant, J. & Pavitt, K. (2005). *Managing innovation integrating technological, market and organizational change*. 3rd ed. Hoboken, NJ: John Wiley.